

ประติมากรรมของระบบการประพุ่มทางไกลในการฝึกอบรม

นางสาว วรณรัตน์ รัตนวรางค์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประพุ่มทางไกล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-583-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECTIVENESS OF TELECONFERENCE FOR TRAINING

Miss Wannarat Rattanawarang

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-583-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ประสิทธิผลของระบบการประชุมทางไกลในการฝึกอบรม
โดย   นางสาววรรณรัตน์ รัตนวรางค์
ภาควิชา   การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์

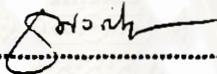

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวดี บุญถิ๋ว)

ปาริชาติ สถาปิตานนท์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

วรรณรัตน์ รัตนารังค์ : ประสิทธิภาพของระบบการประชุมทางไกลในการฝึกอบรม
(THE EFFECTIVENESS OF TELECONFERENCE FOR TRAINING) อาจารย์ที่ปรึกษา
: อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 106 หน้า ISBN 974-636-583-5

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมแบบฟังบรรยายในห้องเรียน และผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร คุณลักษณะของระบบการประชุมทางไกล และการนำเสนอของวิทยากร กับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระดับความรู้มีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมแบบฟังบรรยายในห้องเรียน 125 คน ผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล จำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ และใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยใช่ t-test กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล จำนวนทั้งสิ้น 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลข้อมูลใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยใช่ t-test , การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ผู้เข้ารับการอบรมแบบฟังบรรยายในห้องเรียน และผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล มีระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล มีระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นสูงกว่าผู้เข้ารับการอบรมแบบฟังบรรยายในห้องเรียน
2. ลักษณะทางประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล
3. ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับลักษณะของระบบการประชุมทางไกลมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. รูปแบบการนำเสนอของวิทยากร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล
5. คุณลักษณะของระบบการประชุมทางไกล 7 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นว่าระบบการประชุมทางไกลมีความเหมาะสมในการอบรม โอกาสที่จะซักถามวิทยากร การเคลื่อนไหวของภาพ ความสลับซับซ้อนในการทำงาน ความชัดเจนของภาพ ความชัดเจนของเสียง ความรู้สึกเหมือนการอบรมที่ๆไป และรูปแบบการสอนของวิทยากร 1 ตัวแปร คือ ความเหมาะสมในการเลือกใช้สื่อ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมมากที่สุด โดยทั้ง 8 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความพึงพอใจได้ร้อยละ 57.16

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา 2539 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... วรรณรัตน์ รัตนารังค์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ปาริชาติ สถาปิตานนท์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C852025

DEVELOPMENT COMMUNICATION

# #

: MAJOR

KEY WORD:

: TELECONFERENCE, TRAINING, SATISFACTION OF VIDEO

CONFERRING, THE EFFECTIVENESS, KNOWLEDGE LEVEL

WANNARAT RATTANAWARANG : THE EFFECTIVENESS OF

TELECONFERENCE FOR TRAINING. THESIS ADVISOR : INSTRUCTOR

PARICHART STHAPITANONDA, Ph.D. 106 pp. ISBN 974-636-583-5

The main objectives of this research are as follows : 1) to compare the difference of knowledge level between the trainees in the classroom and those exposed to the teleconference ; 2) to study the relationship of the demographic data, teleconference system, the speaker's presentation and the satisfaction of the trainees exposed to the teleconference. For knowledge level testing, 125 trainees were trained in the classroom and 280 trainees were trained by using teleconference system. Pretest and Posttest were used to collect the data from both groups. Mean, Standard Deviation and t-test were employed . The samples for the trainees satisfaction were 300. Questionnaires were used to collect the data. The result are reported in terms of frequency, percentage, mean, S.D., t-test, one-way ANOVA and Multiple Regression Analysis.

The results of this research indicated that :

1. Gained knowledge levels between the trainees in the classroom and the trainees trained by using teleconference system were significantly different.
2. The demographic data of the trainees trained by using teleconference system was not correlated with the satisfaction of the trainees.
3. The teleconference system was correlated with the satisfaction of the trainees.
4. The speaker's presentation was correlated with the satisfaction of the trainees.
5. The teleconference system includes suitability of the system to the training, chances to discuss with speaker, movement of picture on screen, complexity of application, clearness of picture and sound and the speaker's presentation as appropriate choices of media has influence on the satisfaction of the trainees at 57.16 %.

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์
สาขาสหศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิสิต.....วรรณรัตน์ โคนนอรรณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....วิไลพร สอนนันท
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จส่งวางไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีของ อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญดี รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ธนาคารไทยพาณิชย์ (จำกัด) มหาชน ที่ให้ข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุน แนะนำ ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา

วรรณรัตน์ รัตนวรงค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ

บทที่

1	บทนำ.....	1
2	ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	49
4	ผลการวิจัย.....	57
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
	รายการอ้างอิง.....	91
	ภาคผนวก.....	95
	ประวัติผู้วิจัย.....	106

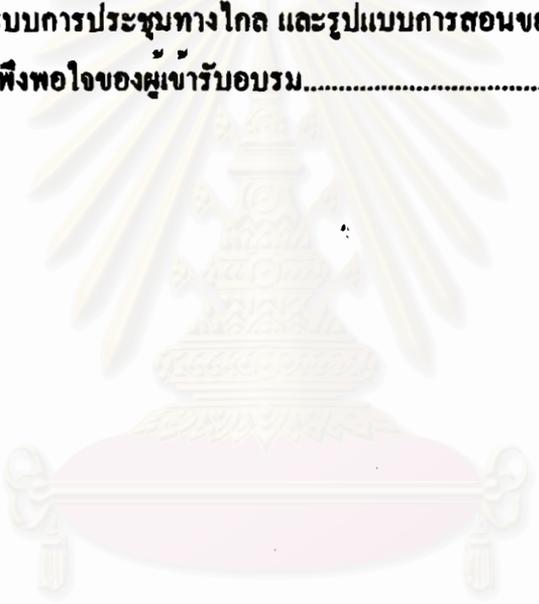
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมจากแนกตามระดับคะแนนแบบทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม	58
2	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมจากแนกตามระดับคะแนนแบบทดสอบหลังเข้ารับการอบรม.....	59
3	ค่าเฉลี่ยความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมที่เพิ่มขึ้นหลังเข้ารับการอบรม.....	60
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	61
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	61
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา.....	62
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	62
8	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุงาน.....	63
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล.....	63
10	ค่าจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความคล่องตัวในการใช้ระบบการประชุมทางไกลเพื่อการสื่อสารสองทาง.....	64
11	จำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของสื่อขณะมีปฏิสัมพันธ์ในเวลาเดียวกัน.....	64
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความพอใจการเคลื่อนไหวของภาพในจอ	65
13	จำนวนและร้อยละของความประหัดเนื่องจาก การใช้ระบบการประชุมทางไกลในการอบรม.....	65
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ในการนำระบบการประชุมทางไกลมาใช้ในการอบรม.....	66
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้สึกที่มีต่อการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล.....	66
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเหมาะสมของวิจนภาษาของวิทยากร.....	67
17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเหมาะสมของอวิจนภาษาของวิทยากร.....	67

18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเหมาะสมในการใช้โสตทัศนูปกรณ์เสริมการบรรยาย.....	68
19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในระบบการประชุมทางไกล.....	68
20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามการตัดสินใจเลือกระบบการประชุมทางไกลในการอบรม.....	69
21	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความรู้ก่อนเข้าอบรมระหว่างกลุ่มผู้รับการอบรมแบบฟังบรรยายในห้องเรียนและผู้เข้ารับการอบรมผ่านการประชุมทางไกล.....	70
22	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความรู้หลังเข้ารับการอบรมระหว่างกลุ่มผู้รับการอบรมแบบฟังบรรยายในห้องเรียนและผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล.....	70
23	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้ารับการอบรมระหว่างกลุ่มผู้รับการอบรมแบบฟังบรรยายในห้องเรียนและผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล.....	71
24	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อระบบการประชุมทางไกลระหว่างกลุ่มทางเพศ.....	71
25	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจรวมต่อระบบการประชุมทางไกลในการอบรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	72
26	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจรวมต่อระบบการประชุมทางไกลในการอบรมระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่มีการศึกษาในสาขาวิชาแตกต่างกัน.....	72
27	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างของความพึงพอใจรวมต่อระบบการประชุมทางไกลในการอบรมระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน.....	73
28	ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อระบบการประชุมทางไกลในการอบรมระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานต่างกัน.....	73

29	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจรวมต่อระบบการประชุมทางไกลในการอบรมระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกลต่างกัน.....	74
30	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของระบบการประชุมทางไกลกับความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล	75
31	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอของวิทยากรกับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล	77
32	ผลการวิเคราะห์หัตถดอยททุกุณของตัวแปรด้านลักษณะทางประชากร คุณลักษณะของระบบการประชุมทางไกล และรูปแบบการสอนของวิทยากร กับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม.....	78

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย